

İSTANBUL MALTEPE ÇOCUK VE GENÇLİK KAPALI CEZA İNFAZ KURUMU ZİYARETİ RAPORU

Rapor No:
2025/11

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu'nun 12/3/2025 tarihli ve 2025/170 sayılı kararıyla oy birliğiyle kabul edilmiştir.

KISALTMALAR.....	iii
I. GİRİŞ.....	4
II. GENEL BİLGİLER.....	5
A. Kurum Hakkında Genel Bilgiler.....	6
B. Kurum Personeli	6
C. Özgürlüğünden Mahrum Bırakılan Kişiler	7
III. TESPİT, GÖZLEM VE GÖRÜŞMELER.....	7
A. Fiziksel Koşullar.....	8
B. Yönetim ve Personelin Tutumu ve Şikâyet Prosedürleri.....	11
C. Beslenme.....	13
D. Sağlık Hizmetleri	13
E. PsikoSosyal Servis Hizmetleri	16
F. Eğitsel, Kültürel, Sosyal, Sportif ve Mesleki Faaliyetler	17
G. Dış Dünya ile İletişim.....	19
IV. DEĞERLENDİRME VE TAVSİYELER.....	21
A. Değerlendirme	21
B. Tavsiyeler.....	21
1. Kurum İdaresine Yönelik Tavsiyeler	21
2. Türkiye Barolar Birliğine Yönelik Tavsiye	21
3. Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğüne Yönelik Tavsiyeler	21
4. Sağlık Bakanlığına Yönelik Tavsiye.....	22

- ACEP** : Akıllı Teknolojilerin Ceza İnfaz Kurumlarına Entegrasyonu E-Görüş Projesi
- AİÖK / CPT** : Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi
- BM** : Birleşmiş Milletler
- m²** : metrekare
- OPCAT** : İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol
- SEGBİS** : Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi
- TIHEK** : Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu
- UÖM** : Ulusal Önleme Mekanizması
- UYAP** : Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi

I. GİRİŞ

1. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TİHEK); 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu ile insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek üzere kurulmuştur.

2. Türkiye, 14/9/2005 tarihinde İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler (BM) Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol'ü (OPCAT) imzalamıştır. 2011 yılında onaylanarak yürürlüğe giren ve Türkiye açısından bağlayıcılık kazanan OPCAT'in 1'inci maddesine göre Protokolün amacı: *“bağımsız uluslararası ve ulusal organların, işkence ve diğer zalimane, gayriinsani veya küçültücü muamele veya cezayı önlemek için kişilerin özgürlüklerinden mahrum bırakıldığı yerlere düzenli ziyaretlerde bulunacağı bir sistem kurmaktır.”*

3. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi uyarınca OPCAT hükümleri çerçevesinde ulusal önleme mekanizması (UÖM) olarak görev yapmak Kurumun görevleri arasında yer almaktadır. Kanun'un 2'nci maddesinin birinci fıkrasının (k) bendine göre UÖM: *“İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol hükümleri çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı yerlere düzenli ziyaretler yapmak üzere oluşturulan sistemi”* ifade etmektedir.

4. 29/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 11'inci maddesi uyarınca çocuk kapalı ceza infaz kurumları; *“Çocuk tutukluların ya da çocuk eğitimevlerinden disiplin veya diğer nedenlerle kapalı ceza infaz kurumlarına nakillerine karar verilen çocukların barındırıldıkları ve firara karşı engelleri olan iç ve dış güvenlik görevlileri bulunan, eğitim ve öğretime dayalı kurumlardır.”*

5. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (j) bendinde, Kurumun özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin buldukları yerlere haberli veya habersiz düzenli ziyaretler gerçekleştirmek görevini haiz olduğu ifade edilmiştir. Bu bağlamda çocuk ve gençlik kapalı ceza infaz kurumlarına ziyaret gerçekleştirmek TİHEK'in görev ve yetki alanına girmektedir.

6. Anılan görevin icrası kapsamında 2-3/7/2024 tarihlerinde İstanbul Maltepe Çocuk ve Gençlik Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna¹ *habersiz* bir ziyaret gerçekleştirilmiştir. Ziyaret Heyetinde; İnsan Hakları ve Eşitlik Uzmanı ... , İnsan Hakları ve Eşitlik Uzman Yardımcıları ..., ...ve ... ile Kurumumuzun talebi üzerine Valilik tarafından görevlendirilen Hekim ... ve Psikolog ... yer almıştır.

7. Ziyaret, Kurum İdaresi ile yapılan ön görüşmeyle başlamıştır. Görüşmede ilk olarak TIHEK Heyeti tarafından; UÖM, ziyaretin amacı ve yöntemine ilişkin bilgiler verilmiştir. Ardından İdareden Kurum hakkında güncel bilgiler, Kurumun mevcut durumu, suça sürüklenen çocukların² sayısı ve sınıflandırmalarına ilişkin bilgiler alınmıştır. İdarenin dahli olmadan çocukların bulunduğu üniteler seçilerek buradaki çocuklarla özel görüşmeler gerçekleştirilmiş ve çocukların tutuldukları ortam yerinde gözlemlenmiştir. Heyet üyeleri tarafından görüşme gerçekleştirilen çocuklara; TIHEK ve UÖM hakkında genel bilgi verilmiş, ziyaretin amacı ve kapsamı belirtilmiş, gizliliğe riayet edilerek rapor hazırlanacağı ve Heyet ile yaptıkları görüşmeler nedeniyle herhangi bir misillemeye veya olumsuz tutuma maruz kalmaları durumunda Kurumumuz ile iletişime geçmeleri hususları aktarılmıştır. Görüşmeler sırasında Kurumda çalışan personelden herhangi biri ünitelerde bulunmamıştır. İncelemeler sırasında sağlık servisi, psikososyal servis, kütüphane, atölyeler, kamera odası, kantin, açık ve kapalı görüş alanları, avukat görüşme alanı, personel yemekhanesi ile açık ve kapalı spor salonları ziyaret edilmiştir. Buradaki incelemelerin ardından ziyaret bitiminde İdare ile son bir toplantı yapılmış; ilk tespit ve gözlemler paylaşılmış; ziyaret sonrası hazırlanacak raporun İdare ve ilgili kurumlarla paylaşılarak tavsiyelerin takip edileceği ve takip ziyareti de yapılabileceği bilgisi verilmiş olup ilgili bilgi ve belgeler alınarak ziyaret sonlandırılmıştır.

8. Bu rapor, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulunun 8/2/2024 tarihli ve 2024/230 sayılı kararı ve Başkanlık Makamınının 27/6/2024 tarihli ve 38275 sayılı oluruna istinaden 2-3/7/2024 tarihlerinde Maltepe Çocuk ve Gençlik Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna gerçekleştirilen ziyaret neticesinde edinilen tespit, gözlem ve şikâyetlerin ulusal ve uluslararası normlar bağlamında değerlendirilmesini içermektedir.

II. GENEL BİLGİLER

¹ Bundan sonra kısaca Kurum olarak ifade edilecektir.

² 15/7/2005 tarihli ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu'nun 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin ikinci alt bendinde suça sürüklenen çocuk: “(...)Kanunlarda suç olarak tanımlanan bir fiili işlediği iddiası ile hakkında soruşturma veya kovuşturma yapılan ya da işlediği fiilden dolayı hakkında güvenlik tedbirine karar verilen çocuğu” ifade etmektedir.

A. Kurum Hakkında Genel Bilgiler

9. İstanbul ilinin Maltepe ilçesindeki Maltepe Ceza İnfaz Kurumları Kampüsünde yer alan Kurum 6/6/2008 tarihinde faaliyete geçmiştir.

10. Kurum, 48.000 metrekare (m²) açık alan üzerinde 26.000 m² kapalı alanda hizmet vermektedir.

11. Kurum 2021 yılında Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi heyeti tarafından ziyaret edilmiştir.

B. Kurum Personeli

12. Kurumda, 200'ü erkek ve 23'ü kadın olmak üzere toplamda 223 personel görev yapmaktadır. Ünvan bazında personel sayısı aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

ÜN VAN	PERSONEL SAYISI
Kurum Müdürü	1
Kurum İkinci Müdürü	3
İdare Memuru	3
Sayman	1
İnfaz ve Koruma Başmемuru	4
İnfaz ve Koruma Memuru	186
Diş Hekimi	1
Psikolog	5
Öğretmen	3
Sağlık Memuru	2
Hemşire	2
Bilgisayar İşletmeni	3
Ceza İnfaz Kurumu Kâtibi	4
Teknisyen	3
Ambar Memuru	1
Memur	1

TOPLAM

223

13. Özgürlüğünden mahrum bırakılanların akran şiddeti ve baskısı görmemeleri için grup lideri³ olarak 9 infaz ve koruma memuru görev yapmaktadır. İdare tarafından Kurumdaki her 2 ünite için 1 personelin grup lideri olarak görevlendirildiği ifade edilmiştir.

14. Kurumda görev yapan personelin, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü ve Eğitim Merkezleri koordinatörlüğünde verilen hizmet içi eğitimleri düzenli olarak aldığı belirtilmiş olup alınan eğitimler arasında “ceza infaz kurumlarında insan hakları” eğitiminin de bulunduğu bilgisi edinilmiştir.

C. Özgürlüğünden Mahrum Bırakılan Kişiler

15. Kurumun kapasitesi 324’tür. Ziyaret tarihinde Kurumda 77’si hükümlü, 15’i hükümlü ve 236’sı tutuklu olmak üzere toplam 328 suça sürüklenen çocuk bulunmaktadır. Suça sürüklenen çocuklardan 8’i 18-21 yaş arasında olup genç statüsündedir.

16. Ziyaret tarihinde Kurumda 29’u Suriye, 3’ü Afganistan, 2’si İran, 1’i Tacikistan, 1’i Türkmenistan, 1’i Azerbaycan ve 1’i Irak uyruklu olmak üzere toplam 38 suça sürüklenen yabancı çocuk bulunmaktadır.

17. Kurumda kronik hastalığı⁴ olan 4 çocuk bulunmakta; fiziksel, ruhsal ve zihinsel engelli olduğu tespit edilen çocuk bulunmamaktadır.

III. TESPİT, GÖZLEM VE GÖRÜŞMELER

³ Çocuklara yönelik İyileştirme, İzleme ve Gözlem Çalışmalarının genel adı Grup Liderliği çalışma biçimi olarak tanımlanmaktadır. Bireyselleştirilmiş İyileştirme Sistemi kapsamında uygulanan grup liderliği, eğitim almış İnfaz Koruma Memurları arasından seçilen her personelin çalışma saatleri içerisinde zamanının tümünü sorumlu olduğu çocuklar ile birlikte geçirmesidir. Söz konusu memur, sorumlusu olduğu çocuklara gündelik yaşam becerileri kazandırma, eğitim, spor, sosyal kültürel faaliyetler, bireysel ve grup psikososyal destek programlarına katılımını sağlamak gibi eğitim ve iyileştirme görevlerinin yanı sıra akran zorbalığı gibi çocuklar arasında meydana gelebilecek istismar davranışlarının önlenmesi görevlerini de yerine getirmektedir. Süreç içerisindeki gözlem, bilgi ve tecrübelerini psikososyal servis, sorumlu başmemur ve idari birimlere aktararak, kurum yönetim ve kurullarına bilgi paylaşımında bulunurlar. (<https://ankarace.adalet.gov.tr/grup-liderligi>, E.T:3/12/2024).

⁴ Kronik hastalıklar hemofili, epilepsi ve astımdır.

A. Fiziksel Koşullar

16. Kurum, A-B-C ve D blok olmak üzere 4 bloktan oluşmaktadır. Blokların her birinde çocukların kaldığı üniteler bulunmaktadır. İdari bölüm ayrı bir binada yer almaktadır.

17. Kurumda; açık görüş salonu, kapalı görüşme kabini, aile görüş odası, avukat görüşme odası, doku hasarı ve travma önleyici oda⁵, yakın gözlem odası, psikososyal servis görüşme odası, ses ve görüntü bilişim sistemi (SEGBİS) odası, eğitim dersliği, iş atölyesi, açık futbol sahası ile çok amaçlı kapalı spor salonu, kantin, revir, kütüphane, manevi rehberlik görüşme odası, konferans salonu, çamaşırhane ve berberhane bulunmaktadır.

18. A, B ve C blokta toplam 36 ünite bulunmakta olup her ünite içinde 9 ayrı oda mevcuttur. D blokta 12'şer kişilik 2 geçici oda, 5 yakın gözlem odası ve yumuşak oda bulunmaktadır.

19. Kurumda bulunan ünitelerin her birinin alanının 483 m² ve ünitelerde bulunan tek kişilik oda alanının 11,28 m² olduğu bilgisi paylaşılmıştır.

20. Kurumda bulunan üniteler 2 katlı olup üst katta 5 ve alt katta 4 olmak üzere her üniteye toplam 9 tek kişilik oda bulunmaktadır. Ünitelerde yer alan odalarda her bir çocuk için yatak, dolap, katlanır masa, banyo ve tuvalet alanı bulunmaktadır. Ziyaret sırasında bazı odalarda bulunan katlanır masaların kırık olduğu görülmüş ve bu durum İdare ile paylaşılmıştır.

21. Her ünitenin alt katında; ortak yaşam alanı, mutfak ve havalandırma bahçesi bulunmaktadır. Ortak yaşam alanında yere sabitlenmiş oturma alanları, etrafı kırılmaz cam çerçeve ile kaplı televizyon, görüntülü görüşme kabini olduğu görülmüştür. Her ünitenin ortak alanının dışında ortak alanı görülebilecek şekilde tasarlanmış camlı bir odanın bulunduğu ve bu alanda sürekli görevli infaz ve koruma memurunun olduğu görülmüştür.

22. Kurumda kapasite aşımı nedeniyle yer yatağında yatan toplam 4 çocuk olduğu, yerde yatan çocukların aynı zamanda diğer arkadaşlarının kişisel eşya dolaplarını kullandıkları görülmüştür.

23. Ziyaret tarihinde hekim raporuna istinaden İdare ve Gözlem Kurulu kararıyla 3 çocuğun tek kişilik yakın gözlem odalarında kaldığı öğrenilmiştir.

24. Kurumda bulunan yakın gözlem odaları tek kişilik olup odaların her birinde 1 yatak ve etrafı alçak duvarla çevrili alaturka tuvalet bulunmaktadır. Banyo ihtiyacı için aynı koridorun sonundaki boş tutulan tek kişilik odanın kullandırıldığı İdare tarafından ifade

⁵ Yumuşak oda ve süngerli oda olarak da bilinmektedir.

edilmiştir. Görüşme gerçekleştirilen çocuklar tarafından da ihtiyaç duyduklarında banyoyu kullanabildikleri belirtilmiştir.

25. Yakın gözlem odalarında masa bulunmadığı ve bu sebeple çocukların yemek yerken zorlandığı görülmüştür.

26. Yakın gözlem odalarında kalan çocukların kişisel eşyalarının, çocukların güvenliği sebebiyle odanın dışındaki koridorda bulunan dolapta tutulduğu görülmüş ve personelden talep ederek eşyalarına ulaşabildikleri çocuklar tarafından ifade edilmiştir.

27. Yakın gözlem odasında kalan çocukların; Erenköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi Psikiyatri Polikliniğinden alınan raporlara istinaden bu odalarda kaldıkları, çocukların durumlarının 2 hafta ve 1 ay arasında değişen sürelerde düzenli kontrol edildiği incelenen sağlık dosyalarından anlaşılmıştır.

28. Yakın gözlem odalarının bulunduğu koridorun başında sürekli olarak infaz ve koruma memurunun görevli olduğu ve odaları güvenlik kameraları ile sürekli olarak takip ettiği görülmüş, burada kalan çocuklar tarafından da burada görevli personele her zaman ulaşabildikleri ifade edilmiştir.

29. Kurumda bulunan 3 yumuşak odanın sert malzeme ile kaplı olduğu, yeterli doğal ışık aldığı, yapay aydınlatmasının floresan ile sağlandığı ve odanın köşesinde bir tuvaletin yer aldığı görülmüştür. Odalarda kameraların bulunduğu ve tuvaletin bulunduğu alanın da kayıt altında olduğu görülmüştür. Odaların en son 2020 yılında kullanıldığı, Bakanlık emri gereğince artık kullanılmadığı ifade edilmiştir.

30. İdare tarafından, çocukların kişisel bakım ve temizliklerinin sağlanmasına yönelik tedbirlerin alındığı, çocukların kaldığı ünitelerin temizliğinin ünitelerde kalan çocuklar tarafından yapıldığı belirtilmiştir. Genel temizlik malzemelerinin İdare tarafından karşılandığı, kişisel temizlik malzemelerinin ise çocuklar tarafından kantinden temin edildiği bilgisi öğrenilmiştir.

31. Ziyaret sırasında hem ünitelerdeki ortak alanların hem de çocukların kaldığı odaların oldukça temiz ve düzenli olduğu görülmüş, çocuklar tarafından kendilerinin sıklıkla ve severek temizlik yaptıkları ifade edilmiştir. İdarenin uyguladığı ödül sistemi ile Kurumda kalan çocuklara temizlik anlayışını kazandırdığı gözlemlenmiştir.

32. Kurumun su ihtiyacı şebeke suyundan Maltepe Açık Ceza İnfaz Kurumu aracılığıyla sağlanmaktadır. İdare tarafından Kurumda 24 saat hem sıcak suya hem de soğuk suya herhangi bir sınırlama olmaksızın erişim olduğu ifade edilmiştir. Ziyaret sırasında banyo ve tuvaletlerde sıcak suyun aktığı görülmüş ve görüşme gerçekleştirilen çocuklar tarafından suya istedikleri zaman ve kota olmadan erişebildikleri belirtilmiştir.

33. Kurumun ısıtılması, Maltepe Açık Ceza İnfaz Kurumu Isı Merkezi tarafından merkezi sistem ile sağlanmaktadır. Kurumda görüşülen çocuklar tarafından ısınma ile ilgili şikâyet dile getirilmemiştir.

34. Kurumdaki odaların yapay aydınlatması floresanlarla, doğal aydınlatması ise pencereler ve havalandırma bahçesi kapısıyla sağlanmaktadır. Ünitelerdeki odaların ve ortak alanların aydınlık olduğu görülmüştür.

35. Ünitelerin havalandırılmasının pencere ve havalandırma bahçesi kapısı ile sağlandığı ve ferah olduğu anlaşılmıştır. Ancak yakın gözlem odalarının havalandırmasının üzerinde küçük havalandırma delikleri bulunan ve açılmayan 1 pencereyle ve koridora açılan oda kapısı ile sağlandığı görülmüş, odaların havadar olmadığı gözlemlenmiştir.

36. Kurumdaki bütün ünitelerin alt katlarında havalandırma alanı bulunmaktadır. İdare tarafından havalandırma kapılarının sabah sayımından 30 dakika önce saat 07.30 itibariyle açılıp, akşam havanın kararmasından 1 saat önce kapatıldığı ifade edilmiştir. Yakın gözlem odasında kalan çocuklarla yapılan görüşmelerde, çocukların talebi halinde günde 1-2 saat havalandırmaya çıkabildikleri öğrenilmiştir.

37. Ünitelerdeki tüm odalar gece saat 23.00'ten sabah sayımına kadar kilitli tutulmakta ve her odada acil çağrı butonu bulunmaktadır. İdarece, görevli personel tarafından gece boyunca 1 saat arayla odaların kapısında yer alan camlı bölmeden çocukların kontrol edildiği ve bu görevin takibi için personelin kontrol ettiği her kapıya elektronik bir kalemle sistemden takip edilebilen bir işaret bıraktığı ifade edilmiştir. Görüşme gerçekleştirilen çocuklar tarafından da gece boyu sık sık görevli personelin kendilerini kontrole geldiği belirtilmiş ve bu uygulamanın çocuklarda olumlu etkiler oluşturduğu gözlemlenmiştir.

38. İdare tarafından çocukların gün boyu sosyalleşmelerini ve etkinliklere katılımını sağlamak amacıyla oda kapılarının uyuma saati olan 23.00'e kadar kapalı kaldığı fakat çocukların ihtiyaçları halinde kilitli odaların personel tarafından kısa süreli açıldığı belirtilmiştir. Görüşme gerçekleştirilen çocuklar tarafından da gece yatma saatine kadar eğitim ve aktivitelere katıldıkları, odalarını kullanma ihtiyacı doğduğunda görevli personel tarafından odanın kilidinin açıldığı belirtilmiştir.

39. Kurumda 4 çamaşır makinesi, 2 sanayi tipi çamaşır makinesi ve 2 sanayi tipi çamaşır kurutma makinesinin bulunduğu 1 çamaşırhane bulunmaktadır. Nevresim ve kıyafetlerin Kurum çamaşırhanesinde yıkandığı, battaniyelerin ise her hafta Salı günü Maltepe Açık Ceza İnfaz Kurumunda yıkandığı, yıkama karşılığında çocuklardan ücret alınmadığı İdare tarafından ifade edilmiştir. Görüşme gerçekleştirilen çocuklar tarafından istedikleri zaman çamaşırklarını yıkatabildikleri, bu konuda bir sorun yaşamadıkları belirtilmiştir.

40. Kurumda berberhane olarak düzenlenen 2 oda bulunmaktadır. Odaların ikisinde de sterilizasyon cihazlarının ve berber koltuklarının bulunduğu görülmüştür. Zaman zaman berberlik eğitim kursu açıldığı ve Kurumdaki çocukların, eğitim alan çocuklar tarafından tıraş edildiği İdare tarafından ifade edilmiştir. Görüşme gerçekleştirilen bazı çocuklar tarafından kesilen saç modellerinden memnun olmadıkları ve saç uzatmalarına müsaade edilmediği dile getirilmiştir. İdare tarafından Kurumda usta berber olmadığı için çocukların talep ettiği her saç modelinin yapılamadığı ve hijyen sebebiyle çocukların saçlarını uzatmalarına müsaade edilmediği belirtilmiştir.

41. Kurumda 488 adet güvenlik kamerası bulunmaktadır. Kamera kayıt sisteminin arşiv süresinin 90 ile 180 gün aralığında olduğu ve bu sürenin kamera görüntülerindeki yoğunluk ve harekete göre değişkenlik gösterdiği ifade edilmiştir. Ziyaret Heyeti tarafından geçmişe dönük rastgele seçilen tarihlere ilişkin kamera kayıt görüntüleri izlenmiş ve en eski görüntü kaydınının 12/4/2024 tarihli (82 gün) olduğu anlaşılmıştır.

42. Kurumdaki kameraların ünitelerdeki odaların içi hariç Kurumdaki her noktayı kayıt altına alacak şekilde yerleştirildiği görülmüş ve kör nokta olmadığı tespit edilmiştir.

43. İdare tarafından Kurumda düzenli olarak her ay ilaçlama yapıldığı bilgisi verilmiş ve Ziyaret Heyetiyle paylaşılan son 1 yıla ait ilaçlama tutanakları ile bu bilgi doğrulanmıştır.

44. Kurumda yangın sistemi ve yangın söndürme tüpleri olduğu görülmüştür.

B. Yönetim ve Personelin Tutumu ve Şikâyet Prosedürleri

45. İdare tarafından, Kuruma gelen çocuğun üst aramasının Kurumun girişindeki kameraların gördüğü bir alanda insan onuruna yakışır şekilde ve elbiseleri çıkarılmadan yapıldığı, ardından eşyalarının aranarak tutanak altına alındığı bilgisi verilmiştir. Görüşme gerçekleştirilen çocukların çoğu tarafından üst aramalarının Kurum girişinde tahta zemin üzerinde ve kamera karşısında sadece ayakkabıları çıkarılarak yapıldığı belirtilmiştir. Kuruma son kabul edilen çocuğun ve Ziyaret Heyeti tarafından rastgele seçilen tarihlerde Kuruma kabulü gerçekleşen çocukların aramalarına ilişkin görüntüler incelenmiş ve aramaların eldiven ve maske takan bir memur tarafından kamera karşısında üst araması şeklide gerçekleştirildiği görülmüştür.

46. Kuruma kabul işlemleri tamamlanan çocuklara Kurum hakkında bilgi verildiği, uyulması gereken kuralların yazılı olduğu kitapçığın verilerek anlaşılmayan yerlerin açıklandığı ve çocuğa battaniye, yastık, nevresim takımı verilip odasına yerleştirildiği İdare tarafından ifade edilmiştir. Mahkûm kabul biriminde yer alan dolaplarda temiz bir şekilde nevresim takımı ve

yastık bulundurulduğu görülmüştür. Görüşme gerçekleştirilen çocuklar tarafından kendilerine Hükümlü ve Tutuklu Hakları El Kitabı ve temiz nevresim takımlarının verildiği belirtilmiştir.

47. İdare tarafından Kuruma ait bilgilerin bulunduğu kitapçığın Türkçe olduğu, Kuruma yeni gelen ve Türkçe bilmeyen çocuklarla çeviri cihazıyla iletişim kurulduğu belirtilmiştir. Kurumda bulunan ve az Türkçe bilen bir çocukla yapılan görüşmede yetkililerle çeviri cihazı üzerinden iletişim kurduğu ifade edilmiştir.

48. Çocukların ünitelere yerleştirilmelerinde hükümlü ve tutuklu, suç türü, eğitim seviyesi, yaşları gibi ölçütlere dikkat edildiği ve yabancı çocuklarla Türk çocukların birlikte barındırılarak kültürel kaynaşmanın amaçlandığı İdare tarafından ifade edilmiştir. Ziyaret sırasında yabancı çocukların kendi dilini bilen en az 1 yabancı çocukla beraber Türk çocuklarla aynı ünitelere yerleştirildiği ve bu durumun hem Türkçeyi hızlı öğrenmeleri hem de bu süreçte kendini arkadaşları aracılığıyla ifade edebilmeleri açısından kolaylık sağladığı görülmüştür.

49. Çocukların sayımının 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun uyarınca sabah 8.00'de ve akşam 20.00'de olmak üzere günde 2 defa ve ünitelerin ortak alanında yapıldığı İdare tarafından ifade edilmiştir. Kurumda ayrıca ayda 2 defa arama yapıldığı da belirtilmiştir. Görüşme gerçekleştirilen çocuklar tarafından sayım ve aramalara ilişkin şikâyette bulunulmamıştır.

50. İdare tarafından, sabah sayımı ile beraber çocukların yazdığı dilekçelerin teslim alındığı, tutanak altına alınarak ilgili yerlere iletiildiği ve dilekçe sahiplerine tebliğ edildiği ifade edilmiştir. Görüşme gerçekleştirilen çocuklar tarafından çocukların dilekçelerinin toplanması ve işleme konmasıyla ilgili herhangi bir şikâyette bulunulmamıştır.

51. Kurumdaki çocukların çoğu tarafından kendilerine karşı işkence ya da kötü muamele suçunun konusu olabilecek herhangi bir davranışta bulunulmadığı, genel olarak İdare ve Kurum personelinin kendilerine yönelik tutum ve davranışlarından memnun oldukları belirtilmiştir.

52. Ziyaret sırasında aynı üniteye kalan 2 çocuk tarafından tarih ve saat aralığı ile beraber ismini verdikleri bir personelin kendilerine ünite ortak alanında fiziksel şiddet uyguladığı iddia edilmiştir. Kamera kayıtları incelendiğinde bahsedilen personelin verilen tarih aralığında o üniteye bulunmadığı görülmüştür. Adı geçen personelin o üniteye görevli olduğu en yakın tarihlerin kamera kaydı görüntüleri de titizlikle incelenmiş olup personelin çocuklara hiçbir temasının olmadığı görülmüştür.

53. İdare tarafından çocukların sık sık ödüllere faydalandırıldığı, odaya kapatma gibi ağır disiplin cezalarının nadiren verildiği ifade edilmiştir. Görüşme gerçekleştirilen her çocuk tarafından çeşitli ödüllere yararlandıkları belirtilmiş ve kendisine odaya kapatma

cezası verilen bir çocukla karşılaşılmamıştır. Çocuklar tarafından cezalarının pişmanlık gösterdikleri zaman sonlandırıldığı ifade edilmiştir.

54. İdare tarafından son 1 yıl içerisinde Kurumda görevli personel hakkında işkence ve kötü muamele iddiası içeren 3 şikâyetin çocukların yakınları tarafından yapıldığı, adli ve idari soruşturmaların devam ettiği bilgisi verilmiştir.

C. Beslenme

55. Kurumdaki yemekler, Adalet Bakanlığı tarafından belirlenen günlük iâşe bedeli ve çocuklar için ek iâşe bedeli göz önünde bulundurularak Maltepe Açık Ceza İnfaz Kurumunda görev yapan gıda mühendisi gözetiminde hazırlanmaktadır.

56. Hastalık durumunda çocuk ve gençlere uzman doktor tarafından konulan teşhis sonrası diyetisyen tarafından uygulanması istenilen diyet programının iâşe bedeline bakılmaksızın uygulandığı, vegan veya vejetaryen gibi özel beslenme türünü benimseyen çocuk ve gençlere ise iâşe bedeli ile sınırlı kalmak koşulu ile özel beslenme türüne uygun yemekler hazırlandığı İdare tarafından belirtilmiştir. Ziyaret sırasında Kurumda özel beslenme türünü benimseyen çocuk bulunmamaktadır.

57. Görüşme yapılan çocuklar tarafından Kurumdaki yemeklerden memnun oldukları dile getirilmiş, ara öğünlerde kek, meyve suyu, pizza ve kuruyemiş gibi ürünlerin verildiği belirtilmiştir. Ziyaret Heyeti tarafından, öğle yemeği Kurum personeliyle birlikte yenilmiş ve öğle yemeğinin doyurucu ve lezzetli olduğu değerlendirilmiştir.

58. İdare ve görüşme gerçekleştirilen çocuklar tarafından içme suyunun ünitenin ortak yaşam alanındaki şebeke suyundan veya kantinden satın alınan ambalajlı sularla sağladıkları belirtilmiştir.

59. Kurumda 1 kantin bulunmakta olup kantinde satılan tüm ürünlerin Akıllı Teknolojilerin Ceza İnfaz Kurumlarına Entegrasyonu E-Görüş Projesi (ACEP) sistemi üzerinden sipariş verilebildiği İdare tarafından ifade edilmiştir. Kurum içerisinde bulunan kantin Ziyaret Heyeti tarafından incelenmiş; son kullanma tarihi geçmiş herhangi bir ürün bulunmadığı, fiyatlandırmanın piyasa koşullarına göre makul olduğu, ürünlerin saklama koşullarının uygun olduğu, ürün çeşitliliğinin yeterli olduğu görülmüştür. Görüşme gerçekleştirilen çocuklar tarafından da kantini istedikleri zaman kullanabildikleri ifade edilmiş ve kantine ilişkin bir şikâyet dile getirilmemiştir.

D. Sağlık Hizmetleri

60. Kurum sağlık servisinde 2 aile hekimi, 1 diş hekimi, 2 hemşire, 2 sağlık memuru ve 3 infaz ve koruma memuru tarafından genel muayene ve diş muayenesi hizmetleri verilmektedir.

61. Aile hekimlerinin dönüşümlü olarak haftanın 5 günü 15.00 ile 17.00 saatleri arasında çalıştığı, diş hekiminin hafta içi mesai saatleri içinde tam gün çalıştığı, sağlık memurları ve infaz ve koruma memurlarının ise vardiya sistemi ile 24 saat kesintisiz sağlık hizmeti verilecek şekilde çalıştığı bilgisi alınmıştır.

62. İdare tarafından muayeneler ve sevklerin düzenli yapıldığı ifade edilmiş, günde ortalama 20 çocuğun dilekçelerine istinaden görüşmeye alındığı ve dilekçe talebine bakılmaksızın gün içerisinde rahatsızlandığı anlaşılan çocukların muayenelerinin gerçekleştirildiği belirtilmiştir. Ziyaret tarihinden geriye doğru son 1 yıl içinde sağlık servisi tarafından gerçekleştirilen işlemlerin sayısal verileri aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

AYLAR	MUAYENE SAYISI	SEVK SAYISI	TOPLAM
Temmuz 2023	258	80	338
Ağustos 2023	236	79	315
Eylül 2023	250	86	336
Ekim 2023	205	75	280
Kasım 2023	222	78	300
Aralık 2023	264	95	359
Ocak 2024	354	159	513
Şubat 2024	339	180	519
Mart 2024	317	182	499
Nisan 2024	267	131	398
Mayıs 2024	360	210	570
Haziran 2024	331	185	516
TOPLAM	3403	1540	4943

63. Görüşme gerçekleştirilen çocuklar tarafından talepleri üzerine hekimle kısa süre içinde görüşebildikleri belirtilmiştir. Epilepsi hastası olan bir çocuğun hastaneye gidemediği yönündeki şikâyeti üzerine sağlık dosyası incelenmiş; çocuğun sevk edildiği hastanedeki

nöroloji doktorunun 1 yıl sonrası için muayene talep ettiği, bu kapsamda Aralık 2024 ve Ocak 2025 tarihleri için hastane randevularının oluşturulduğu görülmüştür.

64. Sağlık muayenelerinin aile hekimi odasında ve sağlık memuru eşliğinde gerçekleştirildiği, infaz ve koruma memurlarının muayene odasının kapısında bekledikleri İdare tarafından ifade edilmiştir. Görüşme gerçekleştirilen çocuklar tarafından da muayenede mahremiyete dikkat edildiği belirtilmiştir.

65. Ziyaret sırasında Heyette yer alan hekim tarafından bir çocuğun boynunda yeni olduğu anlaşılan darp izleri tespit edilmiş, bunun sebebine ilişkin yapılan incelemede Kurumda bulunan 2 çocuğun ziyaret sırasında kavga ettiği öğrenilmiştir. Söz konusu kavgaya ilişkin kamera kaydı görüntüleri Heyet tarafından izlenmiş ve kavga eden 2 çocuğun, infaz ve koruma memuru tarafından ayrıldığı görülmüştür. Olaya ilişkin Kurum tarafından tutanak tutulduğu ve çocukların o gün Kurumda görevli aile hekimi tarafından muayene edildiği anlaşılmıştır. Kurumda görevli aile hekimi tarafından verilen raporda “darp-cebir izine rastlanmamıştır” ifadesi bulunmasına karşın Heyette görevli hekim tarafından çocuğun izni alınarak yapılan muayenede çocuğun boynunda 3 darp-cebir izi olduğu tespiti yapılmıştır.

66. İdare tarafından ihtiyaç halinde 112 Acil Çağrı Merkezi ile irtibat kurulduğu belirtilmiştir. Görüşme gerçekleştirilen çocuklar tarafından acil durumlarda ambulans ile kısa sürede hastaneye ulaştıkları ifade edilmiştir.

67. Kurum sağlık servisinde çocukların muayene talep dilekçelerinin, muayene evraklarının ve reçetelerinin düzenli şekilde Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP)’a kaydedildiği görülmüştür

68. İlaçların hekim odasındaki dolapta isimlere göre ayrılmış ambalajlarda muhafaza edildiği görülmüştür. Kontrole tabi ilaçların günlük dozlar halinde hazırlanarak memur tarafından kamera önünde ağız içi kontrolü sağlanarak imza karşılığında kullanıldığı, kontrole tabi olmayan ilaçların çocuklara dağıtıldığı öğrenilmiştir. Bu durum görüşülen çocuklar tarafından da doğrulanmıştır.

69. Ziyaret Heyetinde yer alan hekim tarafından sağlık servisindeki ekipman, ilaçlar ve acil durum çantasının kullanıma hazır ve yeterli olduğu değerlendirilmesi yapılmıştır.

70. Kurumda görevli diş hekimi tarafından basit dolgu, diş çekimi, basit kanal tedavisi başlangıcı ve diş taşı temizliği işlemlerinin gerçekleştirildiği, daha kapsamlı tedaviler için mahpusların hastaneye sevk edildiği belirtilmiştir. Kurumda görevli diş hekimi tarafından sevk gerçekleştirilecek hastane bulmakta zorlanıldığı ve bu sebeple sevklerin uzun sürdüğü belirtilmiştir.

71. Sağlık servisinin hijyen koşulları bakımından uygun olduğu gözlemlenmiş, ayrıca Ziyaret Heyetinde bulunan hekim tarafından dış tedavisinde kullanılan araç ve gereçlerin sterilizasyonunun uygun bir şekilde yapıldığı değerlendirilmiştir.

72. Hastaların hastaneye gitmeden görüntülü görüşme sistemi üzerinden hastanedeki uzman doktorlar tarafından muayenesini ve tedavisini gerçekleştirilebilmesi için geliştirilen “E-Doktor” uygulaması⁶ için altyapı çalışmaları ve kurulum işlemlerin tamamlanmış olduğu, ayrı bir odanın gerekli kurulum yapılarak tahsis edildiği görülmüştür.

E. PsikoSosyal Servis Hizmetleri

73. Psikososyal serviste 5 psikoloğun görev yaptığı ancak 2’sinin doğum izninde olması sebebiyle ziyaret tarihinde 3 psikoloğun aktif olarak çalıştığı öğrenilmiştir.

74. Psikososyal serviste 6 adet derslik bulunmaktadır. Dersliklerde masa, sandalye, tahta, projektör, harita, klima bulunduğu görülmüştür. Manevi rehberlik birimi tarafından da kullanılan bazı dersliklerde dini bilgileri içerir afişlerin asılı olduğu görülmüştür.

75. Psikososyal servisin grup çalışma odasında tahta, projeksiyon, çeşitli masa oyunları ve bilgilendirici afişler bulunduğu görülmüştür.

76. Psikososyal servis tarafından, Kuruma yeni gelen çocuklarla görüşme gerçekleştirilerek Araştırma Değerlendirme Formu (ARDEF) doldurulduğu ve böylece kişilerin genel bilgileri, varsa daha önce yaşadıkları psikolojik rahatsızlıklar, gördükleri tedaviler ve madde bağımlılığı durumu gibi bilgilerin elde edildiği; ortaya çıkan risk ve ihtiyaç durumu doğrultusunda gerekli görülmesi halinde bireysel görüşmeler ve grup çalışmaları gerçekleştirildiği öğrenilmiştir.

77. Psikososyal servis tarafından haftada yaklaşık olarak 124 çocuk ile bireysel görüşme yapıldığı belirtilmiştir. Kurumda her blok için görevlendirilmiş 1 psikolog olduğu ve psikologların sorumlu oldukları bloklardaki çocuklarla görüşme talebi olmaksızın da görüştükleri bilgisi verilmiştir. Görüşme gerçekleştirilen çocuklar tarafından da istedikleri zaman kısa süre içinde psikologlarla görüşebildikleri ve talepleri olmadan da psikologların düzenli olarak kendileriyle görüştüğü ifade edilmiştir.

⁶ Geliştirilen E-Doktor uygulaması ile fiziksel muayeneye ihtiyaç duyulmayan durumlarda alınan randevunun ardından hastanedeki doktor ile Kurumda bulunan hasta mahpusun Kurum revirinde görüntülü görüştürülerek tedavisinin ve takibinin gerçekleştirilmesi; bu sayede hastaneye sevk işlemlerinden kaynaklanan iş yükünün azaltılarak iş ve personel tasarrufunun sağlanması amaçlanmaktadır.

78. Kendine zarar veren çocukların intihar riski taşıdıklarının değerlendirilmesi halinde çocuklarla vaizin de katılımı ile birlikte haftalık görüşmeler yapıldığı fakat intihar riski olarak değerlendirilmeyen durumlarda çocuğun sadece gözlemlendiği psikologlar tarafından ifade edilmiştir.

79. Kurumda Yeşilay Danışmanlık Merkezi tarafından 2 haftada 1 çocuklara öfke kontrolü, kişilik gelişimi, sigara ve alkol bağımlılığı konularında eğitim verildiği bilgisi edinilmiştir.

80. Kurumda 1 adet sosyal yardım mağazası bulunmakta olup maddi durumu yetersiz olan çocuklar için bu odada; çeşitli yazlık ve kışlık kıyafetler, ayakkabılar, futbol topları, oyun malzemeleri ve hijyen ürünleri bulunduğu görülmüştür. Yardım yapılan çocukların ve yapılan yardımların UYAP sistemine kaydedildiği İdare tarafından belirtilmiş ve kayıtlar Kurumumuza iletilmiştir. Ziyaret tarihinde görüşülen çocuklardan birine 1 gün önce talebi üzerine spor ayakkabı verildiği görülmüş ve görüşme gerçekleştirilen birçok çocuk tarafından sosyal yardım mağazasından faydalandıkları ifade edilmiştir.

F. Eğitsel, Kültürel, Sosyal, Sportif ve Mesleki Faaliyetler

81. Kurum eğitim ve öğretim servisi bünyesinde eğitim-öğretim ve sosyal-kültürel faaliyetler birimi, kütüphane birimi ve manevi rehberlik birimi mevcut olup bu serviste 3 öğretmen, 3 vaiz ile 2 infaz ve koruma memuru olmak üzere toplam 8 personel görev yapmaktadır.

82. Kuruma yeni gelen çocuklarla görüşme yapılarak eğitim durumlarının tespit edildiği ve ihtiyaç doğrultusunda birinci ve ikinci kademe okuma yazma kursları açıldığı, ortaokul ve lise öğrencilerinin kayıt işlemleri ile sınav işlemlerinin yapıldığı İdare tarafından belirtilmiştir. Kurumda Çok Programlı Anadolu Lisesi olarak örgün eğitime başlandığı, haftada 4 gün dışarıdan gelen öğretmenlerin ders verdiği ifade edilmiştir.

83. Kurumda 167 çocuğun eğitim öğrenimlerine devam ettiği bilgisi alınmıştır. Bu çocuklardan 31'i okuma yazma kursu öğrencisi, 32'si Açık Öğretim Ortaokul öğrencisi, 90'ı Açık Öğretim Lisesi öğrencisi ve 14'ü Adalet Çok Programlı Lise öğrencisidir.

84. Öğrenime devam eden çocukların ders materyallerinin Halk Eğitim Merkezi ve Adalet Çok Programlı Lisesi tarafından temin edildiği İdare tarafından belirtilmiştir. Görüşme gerçekleştirilen çocuklar tarafından ders ve sınav takibine ilişkin ve ders materyallerine erişim konusunda bir sıkıntı yaşanmadığı, ünitelerde bulundukları ders kitaplarının sayısında sınırlama olmadığı ifade edilmiştir.

85. Ziyaret tarihinde Kurumda sosyal kültürel faaliyetler kapsamında devam eden 10 adet kurs olduğu görülmüştür. Bu kurslardan; bilgisayar işletmenliği kursuna 29 kişinin, ritim kursuna 29 kişinin, Türkçe kursuna 15 kişinin, Kuran-ı Kerim kursuna 26 kişinin, tekstil kursuna 30 kişinin, drama kursuna 30 kişinin, resim kursuna 30 kişinin, halk oyunları kursuna 30 kişinin, pastacılık kursuna 30 kişinin, peyzaj kursuna 15 kişinin katılım sağladığı öğrenilmiştir.

86. Ziyaret esnasında drama kursuna katılan çocukların öğretmenleri ile birlikte 15 Temmuz Demokrasi ve Milli Birlik Günü etkinlikleri kapsamında düzenlenen programa katıldığı görülmüştür.

87. Çocukların kurs gördüğü tekstil atölyesi ziyaret edilmiş; atölyede kumaş toplarının, dikiş makinelerinin, dikilmiş kıyafetlerin ve çantaların bulunduğu görülmüştür. Çocukların öğretmen eşliğinde çalıştıkları görülmüştür.

88. Çocukların peyzaj kursu kapsamında bahçede yer alan toprağı düzenledikleri, çiçek ve küçük ağaçlar dikip onlarla ilgilendikleri görülmüştür.

89. Kurumdaki resim kursu öğretmenin aynı zamanda sanat terapisti olduğu öğrenilmiş ve öğretmen tarafından genel olarak çocukların ruh sağlığına yardımcı olacağı düşünülen resim çalışmalarının gerçekleştirildiği ifade edilmiştir.

90. Halk oyunları kursu kapsamında Kurumda haftada 5 gün halk oyunları çalışmaları yapıldığı, özel günlerin tamamında çocuklarla gösteri yapıldığı, bu gösteri için istekli çocukların yaklaşık 1 ay eğitim aldığı belirtilmiş ve ziyaret sırasında da kurs kapsamında verilen eğitim görülmüştür.

91. Pastacılık kursu kapsamında günde 2 ünitenin pastacılık eğitimi aldığı belirtilmiş, kursa katılan çocukların çok istekli olduğu görülmüş ve çocukların talepleri de göz önünde bulundurularak ürün yapıldığı çocuklar tarafından ifade edilmiştir.

92. Ziyaret sırasında görüşme gerçekleştirilen çocukların en az 1 kursa katıldığı gözlemlenmiş ve çocuklar tarafından kurs faaliyetlerinin yeterli olduğu, kurslardan memnun oldukları ifade edilmiştir.

93. Kurum kütüphanesinde 1 infaz ve koruma memuru hafta içi tam zamanlı olarak görev yapmaktadır. Kütüphanede 5.285 kitap bulunmaktadır. İdare tarafından Maltepe İlçe Halk Kütüphanesinden yararlanılabildiği ifade edilmiştir. Son 1 yıl içinde 1128 çocuğun Kurum kütüphanesinden yararlandığı bilgisi paylaşılmıştır.

94. İdare tarafından her çocuğun Kütüphaneden 15 günde 1 kitap alabildiği ve odada aynı anda bulundurabilecekleri kitap sayısının ziyaretçileri tarafından getirilen 7 adet kitap, Kurum kütüphanesinden 1 adet kitap, İlçe Halk Kütüphanesinden 1 adet kitap olmak üzere 9

kitap olduğu ancak bu sayıya ders kitaplarının dâhil olmadığı ifade edilmiştir. Çocukların okumak istedikleri kitapları Kütüphaneye giderek kendilerinin seçebildiği belirtilmiş ve ziyaret sırasında Kurum kütüphanesinde satranç oynayan 2 çocuk ve kitap okuyan 1 çocuğun olduğu görülmüştür.

95. İdare tarafından çocukların kantin ya da ziyaretçileri aracılığıyla gazete ve dergi temin edebildiği ifade edilmiştir.

96. Manevi rehberlik biriminde Müftülük tarafından görevlendirilen 3 vaiz Cuma günleri hariç olmak üzere sırayla haftanın 4 günü Kurumda 9.00 ile 16.00 saatleri arasında görev yapmaktadır. Kurumda görevlendirilen vaizin pedagojik formasyonunun olduğu ve zaman zaman dışarıdan da din görevlilerinin gelip eğitim verdiği belirtilmiştir.

97. Görüşme gerçekleştirilen vaiz tarafından talep üzerine çocuklarla bireysel görüşmeler gerçekleştirildiği, ünitelere ziyaretler yapıldığı, kurslar düzenlendiği ve her hafta 1 blokta Perşembe günleri konferanslar düzenlendiği belirtilmiştir. Düzenlenen kurslara ve gerçekleştirilen koğuş ziyaretlerine ilişkin defter tutulduğu görülmüştür.

98. Kurumda 2 açık spor salonu ve 1 kapalı spor salonu bulunmaktadır.

99. Açık spor salonlarında halı saha bulunmakta olup halı sahaya ait soyunma odaları bulunmaktadır. Soyunma odalarında banyo ve tuvalet alanının olduğu, şampuan ve sabun bulunduğu görülmüştür. Açık spor salonlarından her ünitenin haftada 2 defa 1'er saat süreyle faydalandığı belirtilmiştir.

100. Kapalı spor salonunda basketbol potaları, voleybol ve badminton fileleri, sayılan spor dallarına özgü malzemelerin bulunduğu, salonda spora dair afişlerin asılı olduğu, salonun temiz tutulduğu görülmüştür.

101. Spor salonlarının hafta içi mesai saatlerinde sürekli olarak kullanıldığı, günde 12 ünitenin sırasıyla salonlardan yararlandırıldığı belirtilmiştir. Hem ünitelerde kalan hem de yakın gözlem odasında kalan çocuklar tarafından spor salonlarını haftada 2 defa kullandıkları ifade edilmiştir.

102. Kurumda çocuklar için oyun odası bulunmaktadır. Oyun odasının büyük ekran televizyonlar, afişler, oyuncu koltukları ile düzenlendiği ve oyunların bulunduğu görülmüştür. Ziyaret sırasında çocukların ünite arkadaşlarıyla beraber salondan faydalandığı görülmüş ve hem ünite de kalan çocuklar hem de yakın gözlem odasında kalan çocuklar tarafından oyun odasının sık tercih edilen bir ödül olarak kullanıldığı ifade edilmiştir.

G. Dış Dünya ile İletişim

103. Kurumda 13 ve 18 kişilik olmak üzere toplam 2 açık görüş salonu bulunmaktadır. Açık görüş salonlarının ferah ve temiz olduğu, duvarlarda görüşlere ilişkin bilgilendirici metinlerin ve uyarıların asılı olduğu görülmüştür.

104. Kurumda 3 adet 7’şer kişilik kapalı görüş alanı bulunmaktadır. Kapalı görüşme kabininin her birinde alanların korunaklı camlarla birbirinden ayrıldığı, her iki tarafta telefon ahizelerinin bulunduğu ve alanın temiz olduğu görülmüştür.

105. İdare tarafından suça sürüklenen çocukların tüm görüşlerinin açık görüş şeklinde haftada 1 saat gerçekleştirildiği, gençlerin ise ayda 3 defa 1 saat kapalı, ayda 1 defa 1 saat açık görüş imkânından faydalandığı ifade edilmiştir. Görüşme gerçekleştirilen çocuklar tarafından bu durum doğrulanmıştır.

106. Kurumda 3 aile görüş odası bulunmaktadır. Aile görüşme odalarında; tek kişilik yatağın bulunduğu yatak odası, salon, koltuk, masa, televizyon bulunduğu görülmüştür. Aile görüşme odalarından birinin tuvaletinin temiz olmadığı ve odalarda hijyen malzemelerinin bulunmadığı görülmüştür. Aile görüşme odalarının dışındaki alanda küçük çocuklar için plastik zemin üzerine kurulmuş, çeşitli oyuncakların yer aldığı bir oyun alanı bulunmaktadır.

107. İdare tarafından aile görüş odalarındaki görüşmelerin 1,5 ile 3 saat aralığında sürdüğü ifade edilmiştir. Görüşme gerçekleştirilen çocuklardan biri tarafından 1 ay önce aile görüşme odası ödülünden faydalandırıldığı, görüşmenin 3 saat sürdüğü belirtilmiştir. Kurumda son 1 yıl içerisinde 152 çocuğun aileleriyle aile görüş odasından yararlandırıldığı öğrenilmiştir.

108. Kurumda 9 ankesörlü telefon ve 36 görüntülü görüşme cihazı bulunmaktadır. Her üniteye 1 adet görüntülü görüşme cihazı olduğu görülmüştür. Görüşme gerçekleştirilen çocuklar tarafından görüntülü görüşme hakkında haftada 60 dakika faydalandıkları ve bu sürenin ziyaretçilerinin gelmediği haftalarda 120 dakika olarak kullanıldığı ifade edilmiştir.

109. Ünitelerde bulunan televizyonlarda film, müzik, belgesel ve haber kanalları dâhil olmak üzere 23 kanal olduğu öğrenilmiştir. İdare tarafından televizyonlarda ücretli spor kanalının bulunduğu ve çocuklara haftada 1 konferans salonunda film izlettiği ifade edilmiştir.

110. Kurumda 4 avukat görüşme odası bulunduğu, odaların içerisinde dışardan görülebilecek şekilde cam bölmelerle ayrıldığı ve odaların ses geçirmediği gözlemlenmiştir. Görüşme yapılan çocukların çoğu tarafından barodan atanmış avukatlara ulaşmakta sorun yaşadıkları ve bu konuda bilgi sahibi olmadıkları; özel avukatı olan çocuklar tarafından ise avukatları ile görüşme yapabildikleri ifade edilmiştir.

111. Kurumda 3 adet SEGBİS cihazı bulunduğu, cihazların aktif olduğu görülmüştür.

IV. DEĞERLENDİRME VE TAVSİYELER

A. Değerlendirme

112. TIHEK'in UÖM kapsamında yürüttüğü faaliyetlerinin temeli ziyaret edilen kurumlarla pozitif yönde geliştirilecek iletişim doğrultusunda iş birliği esasına dayanmaktadır. Kurum tarafından, Ziyaret Heyetinin bütün bölümlere bekletilmeksizin erişimi sağlanmıştır. Bu çerçevede, Kurum Müdürünün ve Kurum personelinin ziyaret esnasında gösterdiği iş birliğine açık tutumları Ziyaret Heyeti tarafından memnuniyetle karşılanmıştır.

B. Tavsiyeler

1. Kurum İdaresine Yönelik Tavsiyeler

113. Kapasite aşımı nedeniyle yatağı ve kişisel eşya dolabı bulunmayan çocuklar için gerekli düzenlemelerin yapılması,

114. Odasında masa bulunmayan veya masaları kırık olan çocukların odalarındaki eksikliklerin giderilmesi,

115. Yakın gözlem odalarındaki havalandırma sorununun çözülmesi,

116. Aile görüşme odalarının temizliğine özen gösterilmesi

hususları tavsiye edilmektedir.

2. Türkiye Barolar Birliğine Yönelik Tavsiye

117. Kurumdaki çocukların barolar tarafından atanan avukatlarla görüşmesinin sağlanması ve bu konuda takibin yapılması

hususları tavsiye edilmektedir.

3. Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğüne Yönelik Tavsiyeler

118. Kurumda her ünite için 1 grup lideri olacak şekilde personel ihtiyacının karşılanmasına yönelik gerekli çalışmalarda bulunulması,

119. Kurumda kapasitenin üzerinde çocuk bulunduğundan kalabalıklaşma sorununun çözümüne yönelik çalışmalar yapılması⁷

hususları tavsiye edilmektedir.

4. Sağlık Bakanlığına Yönelik Tavsiye

120. Darp ve cebir muayenelerine ilişkin İstanbul Protokolünün işaret ettiği üzere standart prosedürler oluşturularak tüm sağlık personeline bu prosedürler hakkında eğitim verilmesi

hususları tavsiye edilmektedir.

⁷ CPT, 2'nci Genel Rapor, Inf (92)3, para. 46: "Aşırı kalabalık, CPT'nin görev alanını doğrudan ilgilendiren bir konudur. Bir cezaevindeki bütün hizmetler ve faaliyetler, planlanandan daha çok kişinin olması durumunda olumsuz yönde etkilenecektir; söz konusu tesisdeki genel yaşam kalitesi, belki de çok ciddi biçimde düşecektir. Ayrıca cezaevindeki veya cezaevinin bir bölümündeki aşırı kalabalıklaşma, fiziksel açıdan insanlık dışı veya aşağılayıcı düzeye gelebilir."; para.50: "CPT, bir kurumda aşırı kalabalık, zayıf bir faaliyet programı ve yetersiz tuvalet/yıkama imkânını bir arada gördüğünde özellikle endişelenmektedir. Bu tür şartların bir araya gelmesi mahkûmlara çok zarar verebilir."